

જલ્લા કૃપિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃપિ મૌસમ સેવા (GKMS)

કૃપિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર

જુ.કૃ.યુ., જામનગર- ૩૬૧૦૦૬

તા. ૧૨-૦૧-૨૦૨૨ થી તા. ૧૬-૦૧-૨૦૨૨

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

જામનગર જલ્લા કૃપિ હવામાન બુલેટીન નં. ૦૩(૨૦૨૧) તારીખ: ૧૧-૦૧-૨૦૨૨

(જૂનાગઢ કૃપિ યુનીવર્સિટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

પાછલા અઠવાડીયાનું જામનગર નું હવામાન

હવામાન પરિબળો		
વરસાદ (મી.મી)	૦.૦-૨.૦	
મહત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૨૩.૫-૨૭.૦	
લઘુત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૧૦.૬-૧૮.૦	
ભેજ(%)	સવાર	૭૫-૮૬
	બપોરબાદ	૨૮-૬૬
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૨.૬-૫.૬	

હવામાન આગાહી

ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેતાબોહવાકીય વિભાગ - જામનગર જલ્લાની હવામાન આગાહી

તારીખ	દિવસ-૧ ૧૨-૦૧-૨૦૨૨	દિવસ-૨ ૧૩-૦૧-૨૦૨૨	દિવસ-૩ ૧૪-૦૧-૨૦૨૨	દિવસ-૪ ૧૫-૦૧-૨૦૨૨	દિવસ-૫ ૧૬-૦૧-૨૦૨૨
પેરામીટર					
વરસાદ (મી.મી.)	૦	૦	૦	૦	૦
મહત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૨૬	૨૬	૨૬	૨૭	૨૭
લઘુત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૧૧	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪
મહત્તમ ભેજ (%) સવાર	૫૩	૪૮	૪૮	૫૧	૫૧
લઘુત્તમ ભેજ (%) બપોરબાદ	૨૮	૨૮	૨૬	૨૭	૨૮
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૨૩.૭	૨૧.૮	૨૨.૬	૨૧.૭	૨૦.૯
પવનની દિશા (ડિગ્રી)	ઉત્તર	ઈશાન	ઉત્તર	ઈશાન	ઈશાન
વાદળની રિથની	મુખ્યત્વે ચોખ્ખું				

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કોઈ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહીં.

ભારત સરકારશીના હવામાન ખાતા તરફથી મળેલ હવામાન માહિતી અનુસાર અત્રેના ગ્રામીણ કૃપિ મૌસમ સેવા વિભાગ, કૃપિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, જામનગર તરફથી જણાવવામાં આવે છે કે ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેતાબોહવાકીય વિસ્તારના.

જામનગર જલ્લામાં આગામી સપ્તાહ દરમયાન હવામાન ચોખ્ખું રહેશે. આ સમય ગાળામાં મહત્તમ તાપમાન દિવસ દરમયાન ૨૬-૨૭ ડિગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું તેમજ લઘુત્તમ તાપમાન રાત્રી દરમયાન ૧૧-૧૪ ડિગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું રહેવાની સંભાવના છે.

સવારના સમયે બેજનું પ્રમાણ ૪૮-૫૩ % રહેશે તથા બપોરપછીના બેજનું પ્રમાણ ૨૬-૨૮ % રહેવાની શક્યતા છે. પવનની દિશા મોટેભાગે ઉત્તર-ઈશાન તરફથી રહેવાની અને પવનની ઝડપ ૨૦.૮-૨૩.૭ ક્રીમી/કલાક રહેવાની શક્યતા છે.

સામાન્ય કૃષિ સલાહ

- આગામી સપ્નાહમાં હંડીનું જોર વધુ રહેશે. રાત્રીના સમયે પશુને હંડીથી બચવા માટે બંધ રહેઠાળમાં રાખવા જોઈએ.
- વરસાથી અને વાદળધાયા વાતાવરણમાં પિયત અને દવા છંટકાવ જેવા કાર્યો મુકાવતી રાખવા.
- જો શિયાળું પાકમાં રોગ જીવાતનો ઉપદ્રવ વધવાની શક્યતા હોય પાકનું સતત નિરિક્ષાળ કરતા રહેવું આર્થિક ક્ષમ્યમાત્રા કરતા વધુ ઉપદ્રવ જોવા મળે તો ભલામણું મુજબ નિયંત્રણના પગલા લેવા.
- પાકમાં જરૂરિયાત કરતા વધારે પિયત આપવાથી રોગ અને જીવાતનો ઉપદ્રવ વધે છે, જેથી જરૂરીયાત મુજબ જ પિયત આપવું.

પાક પ્રમાણે કૃષિ સલાહ

મુખ્યપાક	કૃષિસલાહ
ઉનાળુ મગફળી	<ul style="list-style-type: none"> • ઉનાળુ મગફળીના વાવેતર કરવા માટે ઊભડી અને વહેલી પાકતી જી.જી.-૨, જી.જી.-૫, જી.જી.-૬, ટી.એજી.-૨૪, ટી.જી.-૨૬, અને ટી.જી.-૩૭એ માંથી કોઈપણ એક જાતની પસુંદળી કરવી.
ઘઉં	<ul style="list-style-type: none"> • ઉધ્યા: ઉધ્યાનો ઉપદ્રવ રહેતો હોય ત્યાં કલોરપાથરીફોસ ૨૦ ટકા એ.સી. ૫ લીટર દવા પિયત પાણી સાથે આપવી. <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> • પિયત: ઘઉંમાં પિયત ફુટ અવસ્થા, ફુલ આવવાની અવસ્થા તથા દુધિયા દાળાની અવસ્થાએ પિયત આપવું. • ઉદ્દર: જો ઘઉંના પાકમાં ઉદ્દરનું નુકશાન જોવામળે તો જીક ફોસ્ફાઈટ, બેરીયમ કાર્બોનેટ અને રેડ સ્ક્રેલ ખોરાક સાથે બેળવીને મુકવાની ઉદ્દરના ગ્રાસ સામે નિયંત્રણ મેળવી શકાય છે. • રાતડો અને ગેરુ: રોગની શરૂઆતમાં મેન્કોઝેબ ૭૫ વેપા ૪૦ ગ્રામ ૧૫ લીટર પાણીમાં બેળવી ૧૫ દિવસના અંતરે છંટકાવ કરવા.
ચાળા	<ul style="list-style-type: none"> • સુકરો: વાવેતર ના ૧૫-૨૦ દિવસ પછી ટ્રાયકોડર્માં ફૂગનાશક પાવડર ૫-૬ કિગ્રા/હેક્ટારે જમીનમાં આપવું જેથી જમીનજન્ય રોગથી થતું નુકસાન અટકાવી શકાય છે. <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> • પિયત: ચાળામાં વાનસ્પતિક વૃદ્ધિ અને ડાળ ફૂટની અવસ્થાએ પિયત આપવું. ચાળાના ઉગાવા બાદ ત્રીજુ પિયત આંતર ખેડ કરીને આપવું. • લીલી ઈયણ: લીલી ઈયણનો ઉપદ્રવ આર્થિક ક્ષમ્યમાત્રા કરતાવધુ જોવા મળે ત્યારે કવીનાલફોસ ૨૫ ઈસી ૨૦ મિલી ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીછંટકાવ કરવો. <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> • સટંટ વાઈરસ: રોગ મોલોમશી મારફતે ફેલાતો હોવાથી તેના નિયંત્રણ માટે ક્રીટનાશક જેવી કે મીથાઈલ-ઓ-ડીમેટોન ૧૨ મીલી અથવા ડાયમીથોએટ ૧૦ મીલી ૧૫ લીટર પાણીમાં બેળવી જરૂરીયાત મુજબ છંટકાવ

	<p>કરવો.</p>
જ્ઞ	<p>• સુકારો: વાવેતર ના ૧૫-૨૦ દિવસ પછી ટ્રાયકોડર્માં ફૂગનાશક પાવડર પ-૬ કિગ્રા/હેક્ટરે જમીનમાં આપવું જેથી જમીનજન્ય રોગોથી થતું નુકસાન અટકાવી શકાય છે.</p> <ul style="list-style-type: none"> • પિયત: સુકારો અને ફૂગના રોગને રોકવા માટે વધુ પિયત ન કરો. જમીનની પરત મુજબ માત્રને માત્ર ૩-૪ પિયત જ આપવા. • કાળી ચરમી: જરૂના પાકમાં ઝકળ વધુ પ્રમાણમાં આવે તો પિયત મુલતવી રાખવું, તેમજ કાળી ચરમી અને રાખોડીનો ઉપદ્રવ થાય નહિ તે માટે હેક્ઝાકોનેઝોલ ૨૫ મિલી દવા ૧ પંચમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. • ભૂકીછારો: ભૂકીછારા રોગના નિયંત્રણ માટે વહેલી સવારે ૩૦૦ મૈશનો ગંધક પાવડર હેક્ટરે ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા. અથવા પ્રોપીકોનેઝોલ અથવા હેક્ઝાકોનેઝોલ ૧૦ મી.લી દવા ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો.
ધાળા	<p>• સુકારો: વાવેતર ના ૧૫-૨૦ દિવસ પછી ટ્રાયકોડર્માં ફૂગનાશક પાવડર પ-૬ કિગ્રા/હેક્ટરે જમીનમાં આપવું જેથી જમીનજન્ય રોગોથી થતું નુકસાન અટકાવી શકાય છે.</p> <ul style="list-style-type: none"> • પિયત: સુકારો અને ફૂગના રોગને રોકવા માટે વધુ પિયત ન કરો. • મોલો: મોલોના નિયંત્રણ માટે ડાયમીથોએટ ૨૦ મિલી અથવા એટ્રીલાઇટ ૩ મિલી ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરી છંટકાવ કરવો.
લસણ	<p>• ચુસીયા પ્રકારની જીવાત: ચુસીયા પ્રકારની જીવાત ના નીયંત્રણ માટે ફોર્સફામીઓન. ૫ મીલીઅથવા ડાયમીથોએટ ૧૫ મીલી અથવા મીથાઈલ-ઓ-એમેટોન. ૧૫મીલી દવાને ૧૫ લીટર પાણીમાં મિશ્રણ કરી ૧૫ દિવસના અંતરે છંટકાવ કરવા.</p> <ul style="list-style-type: none"> • પીળા પાન: પાન પીળા પડતા અટકાવવા મેન્કોઝેબ ૪૦ગ્રામ અથવા હેક્ઝાકોનાઝોલ ૧૫ મિલી પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં નાખીને છંટકાવ કરવો.

			
	<ul style="list-style-type: none"> • પિયત: વધારે પડતું પિયત આપવાથી પાંદડા ના રોગ થવાની સમભાવના વધી જાય છે. 		
દુંગળી	<ul style="list-style-type: none"> • ચુસીયા પ્રકારની જીવાત: ચુસીયા પ્રકારની જીવાત ના નિયંત્રણ માટે ફોસ્ફામીડોન ૫ મીલીઅથવા ડાયમીથોએટ ૧૫ મીલી અથવા મીથાઈલ-ઓ-ટેમેટોન ૧૫મીલી દવાને ૧૫ લીટર પાણીમાં મિશ્રણ કરી ૧૫દિવસના અંતરે છંટકાવ કરવા. • અંબલી ધાબાનો રોગ: દુંગળીમાં અંબલી ધાબાનો રોગ લાગે નહિ તે માટે પ્રોપીકોનાજોલ, મેન્કોઝેબ ૪૦ ગ્રામ અને કાર્બેન્ડાજીમ ૧૫ ગ્રામ ૧ પંપમાં વારા ફરતી કોઈપણ એક દવા નાખીને ૧૫ દિવસના અંતરે છંટકાવ કરવા. 		
કપાસ	<ul style="list-style-type: none"> • વીણી: સમયસર વીણી હાથ ધરવી. છેલ્લી વીણી પછી બકરા, ઘેટાં ચરાવવા જેથી ખુલ્લા વગરના ગુલાબી દ્યુળના નુકસાન વાળા જુંડવા અને અન્ય ક્યરો નાશ પામે. ત્યારબાદ કરાંઢી સળગાવવી નહિ પરંતુ શેટાવેટર અથવા મોબાઈલ ચોપરથી નાના ટુકડા કરી જમીનમાંદાટી દેવા જેથી જમીનમાં સેન્ટ્રીય તત્વનો ઉમેરો થવાથી સૂક્ષ્મ જીવોની સંખ્યા વધશે અને જમીનના સ્વાસ્થ્યમાં સુધારો થશે. અથવા કરાંઢી ભેગી કરી શ્રેડરથીનાનાટુકડા કરીને છાળું, યુરીયા, કમ્પોસ્ટ કલ્યાર ઉમેરી દેશી(સેન્ટ્રીય) ખાતર બનાવવું. 		
દિવેલા	<ul style="list-style-type: none"> • ઘોડિયા ઈયળ અથવા લીલી ઈયળ: ઘોડિયા ઈયળ અથવા લીલી ઈયળ ના નિયંત્રણ માટે ડાયકલોરોવોસ ૭૬ ઈસી ૧૦ મીલી અથવા મિથાઈલ ઓ-ટેમેટોન ૨૫ ઈસી ૧૫ મીલી ૧૫ લીટર પાણીમાં નાખીને વરાપે છંટકાવ કરવો. 		
તુવેર	<ul style="list-style-type: none"> • વંધ્યત્વનો રોગ: તુવેરમાં સ્ટરીલીટી મોઝેક (વંધ્યત્વનો રોગ, કથીરી)ના નિયંત્રણ માટે પ્રોપરાઈટ ૫૭% ઈ.સી ૩૦-૪૦ મીલી/પંપ વરાપે છંટકાવ કરવો. • ચુસીયા પ્રકારની જીવાતો: તુવેરના પાકમાં ૫૦% કુલ બેસવાની અવસ્થાયે ચુસીયા જીવાતના નિયંત્રણ માટે ૧૫ મીલી પોલીરીન અથવા ૨૦ ગ્રામ એસીફેટ અથવા ૫ મીલી ઈન્ડોક્ષાકાર્બ અથવા ૨૫ મીલી પ્રોફ્નોફ્લોસ દવાને ૧૦લીટર પાણીમાં ભેગવી છંટકાવ કરવો. • શીંગ માખી અને શીંગ કોરી ખાનાર ઈયળ: તુવેરમાં શીંગ માખીનો વધુ ઉપદ્રવ જોવા મળે તો કવીનાલફ્લોસ અથવા પ્રોફ્નોફ્લોસ ૨૦ મી.લી. પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. શીંગ કોરી ખાનાર ઈયળનો ઉપદ્રવ જોવા મળે તો સ્પીનોસાદ ૪ મી.લી. અથવા એમામેક્ટીન બેન્જોએટ ૭ ગ્રામ પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. 		

- **પિયત:** કુલ અવસ્થાએ અને શીંગો ભરાવવાની અવસ્થાએ પાણીની ખેચ ના પડે તેમ પિયત આપવું.

શાકમાળ પાકો

- રોગીએ છોડને ખેતરમાંથી ઉપાડિને જમીનમાં દાટી દેવા જોઈએ.
  - શાકભાજુ પાકને નિંદણ મુક્ત રાખવા જોઈએ.
  - **પાન કોરીયું:** વેલાવાળા શાકભાજુ પાકમાં પાન કોરીયાનો ઉપદ્રવટાળવા માટે ૧૫ મીલી મીથાઈલ-ઓ-એમેટોન (૨૫૬૮૮૩) અથવા ૧૫ મીલી ડાયમીથોએટ (૩૦ ઈસી) ૧૫ લીટરપાણુના પંપમાં નાખીને વરાપે છંટકાવ કરવો.

- **શ્રીપસ:** મરચીના પાકમાં શ્રીપસના નિયંત્રણ માટે ૩૦ મીલીપ્રોફેનોફોસ ૧૫ લીટરયાણીમાં મિશ્રણ કરી છાંટવી. શ્રીપસનો વધુ ઉપદ્રવ હોય તો સ્પીનોસાડ અથવા સ્પીનેટોરમ દવા ૭-૮મીલી પ્રતિ પંચ વરાપે છાંટવી.

- **કણમાખી:** કણમાખીના નિયંત્રણ માટેએસીટામીપ્રીડ ર૦ ટકા ૧૫ ગ્રામ દવા ૧૫ લીટર પાણીમાં ભેગવી વરાપે છંટકાવ કરવો.

- **લીલી ઈયણ:** ટામેટાના પાકમાં લીલી ઈયણનો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે છે તેના નીચેની માટે ઈન્ડોક્ઝાકાર્બે રૂપ ઈસી તું મિલી અથવા સ્પીનોસાઈ રૂપ ઈસી પ મિલી પ્રતિ પંચ વરાપે છાંટવી.

- રીગાણના પાકમાં જો ફળ અને ડોકાની દ્યયણોનો ઉપદ્રવ હોય તો રીનાક્ષીપાયર ૧૮.૫ એસ.સી દવા પ મીલી ૧૫ લિટર પાણીમાં મીશ્ર કરીને વરાપે છંટકાવ કરવો.

- પાનકથીરી:** શાકભાજી પાકોમાં પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ જોવા મળે તો ફેનાઝાકવિન ૧૦ ઈસી ૧૦ મિલી અથવા ડાયફેન્ટ્યુરોન ૫૦ ડાયલ્યુ પી ૧૫ ગ્રામ ૧૫ લીટર પાણીમાં પંપમાં નાખીને વરાપે છંટકાવ કરવો.

	<ul style="list-style-type: none"> • સર્કેટ માખી અને લીલી: ભીડામાં સર્કેટ માખી અને લીલી પોપટીના નિયંત્રણ માટે લીંબોળીનુંને રૂ. ૫૦ મી.લી. અથવા લીંબોળીના મીજનું ૫ ટકા એક નુદ્રાવણ ૫૦૦ મી.લી. અને ડાયર્ફેનથાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ગ્રામ દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને વરાપે છંટકાવ કરવો.
પશુ	<ul style="list-style-type: none"> • તાપમાનમાં અચાનક ઘટાડો થતાં પ્રાણીઓને બચાવવા માટે, રચે પ્રાણીઓને ઢંકાયેલ શેડ / વિસ્તારમાં રાખો. • યોગ્ય માત્રામાં આવશ્યક ક્ષાર / ખનિજ મિશ્રણ ચારા સાથે ભેળવીને પ્રાણીઓને આપવું આવશ્યક છે. • પશુઓના રહેઠાળની જગ્યાની વ્યવસ્થિત સફાઈ રાખવી અને માખીઓના ઉપદ્રવથી બચવા ફ્રિનાઇલ છાંટવું અથવા લીમડાનાં પાનનો ધૂમાડો કરવો. • પશુને દ થી ૮ કી.ગ્રા. સુકો અને ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા. લીલો ચારો આપવો. દુધાળા પશુઓને પ્રતિ લીટર દુધની ઊપજ હોય તેમને નિયમિત ૧ કી.ગ્રા. ફીડ + ૫૦ ગ્રામ ખનિજ તત્ત્વોનું મિશ્રણ આપવું. • દીતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેશ્રીન અથવા એમીટ્રાલ ૨ મી.લી. એક લીટર પાણીમાં નાખીને છાંટવી.

District Agrometeorological Unit (DAMU)

GraminKrushi Mausam Seva (GKMS)

Krishi Vigyan kendra

Junagadh Agricultural University

Jamnagar-361006

Date:12-01-2022 to 16-01-2022

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

Jamnagar District Agromet Advisory Service bulletin No. 03(2021) Date: 11-01-2022

(Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department)

Significant weather for the preceding week

weather parameter		
Rain fall (mm)		0.0-2.0
Maximum temperature (°C)		23.5-27.0
Minimum temperature (°C)		10.6-18.0
Relative Humidity (%)	Morning	75-96
	Afternoon	29-66
Wind speed (Kmph)		2.9-5.6

Weather forecasting for Jamnagar District

Date	Day-1 12-01-2022	Day-2 13-01-2022	Day-3 14-01-2022	Day-4 15-01-2022	Day-5 16-01-2022
Parameters					
Rain fall (mm)	0	0	0	0	0
Maximum temperature (°C)	26	26	26	27	27
Minimum temperature (°C)	11	11	12	13	14
Relative Humidity-I (%)	53	48	49	51	51
Relative Humidity-II (%)	29	28	26	27	29
Wind speed (Km/h)	23.7	21.8	22.6	21.7	20.9
Wind Direction (deg.)	N	NE	N	NE	NE
Cloud cover (Okta)	Clear sky				

Note: Above forecast is the average situation of whole district not for one particular place.

Gramin Krishi Mausam Seva, Krishi Vigyan Kendra, Jamnagar and Indian meteorological department announce upcoming five days weather forecast of

Jamnagar district have sky will be observed clear weather forecast in next five days.

Rain fall: In the next week no chances of rainfall.

Temperature: Maximum and minimum temperature likely to be in range 26-27 °C and 11-14 °C, respectively.

Relative Humidity: The RH-I and RH-II is likely to be in the range of 48-53 % & 27-29 %, respectively.

Wind Direction and Speed: Direction and speed of wind is likely to be N-NE and 20.9-23.7 km/h, respectively.

General Agricultural Advisory

- In next week cold wave condition forecast. Protect the animals in shade at night time due to cold waves.
- Stop the irrigation and spraying in crop during rainy and cloudy weather condition.
- If pest infestation may increase in Rabi crops, so monitor the crops, if infestation is above ETL then take control measures as per advisory given.
- Over irrigation increase pest and diseases in crops, so apply irrigation as per requirement.

Crop wise Advisory	
crop	Advisory
Summer Groundnut	<ul style="list-style-type: none"> • Selecting early maturing vertical varieties for sowing so that harvesting and threshing operations can be completed before monsoon rains. GG-2, GG-5, GG-6, TAG-24, TG-26 and TG-37A choose any one early maturing variety from these.
Wheat	<ul style="list-style-type: none"> • Termite: Application of Chlorpyriphos (20 EC) @ 5 litres per hectare with irrigation in the fields having perennial problem of termite infestation. • Irrigation: In irrigated wheat apply irrigation at critical stages viz. Crown root initiation stage, tillering stage, flowering stage and dough stage. • Rodent: If rodent attack seen in wheat crop, make the food availability with poison like Zinc phosphide, Barium carbonate and Red squill. • Leaf blight and rust: To control leaf blight and rust in wheat, at the beginning of the disease Apply a spray of Mancozeb 75 WP 40 gm in 15 litres of water twice at 15 days of interval.

Chick pea

- **Wilt:** After sowing 15-20 days apply tricoderma fungicide 5-6 kg/ha to prevent the wilt related disease in cumin.

- **Irrigation:** Apply irrigation at Vegetative and branching stage. After interculturing 3rd irrigation should be given.
- **Heliothis:** If incidence of Heliothis cross ETL, spray Quinalphos 25 EC 20 ml in 10 litres of water.

- **Stunt virus:** As the disease is spread through aphid, systemic insecticide like Methyl-O-dimeton @18 ml Or dimethoate @ 15 ml Mix in 15 liters of water and spray as required.

Cumin

- **Wilt:** After sowing 15-20 days apply tricoderma fungicide 5-6 kg/ha to prevent the wilt related disease in cumin.

- **Irrigation:** Do not over irrigate to prevent wilt and fungal disease. Apply only 3-4 irrigation on the basis of soil type.
- **Alternaria blight:** Postponed the irrigation in cumin crop in case of dew. Apply Hexaconazole 25 ml/pump for the Alternaria blight and wilt control.

- **powdery mildew:** Apply spray of Propiconazole @ 10 ml/10 liter in water or Hexaconazole or Supher @ 15-20 kg/ha for control of powdery mildew.

Coriander

- **Wilt:** After sowing 15-20 days apply tricoderma fungicide 5-6 kg/ha to prevent the wilt related disease in cumin.

- **Irrigation:** Do not over irrigate to prevent wilt and fungal disease.
- **Aphid:** Spray Diamethoate 20 ml or Imidacloprid 3 ml in 10 liters of water.

Garlic

- **Sucking pest:** For the control of thrips, spray Phosphamidon 5 ml or Dimethoate 15 ml or Methay-o- Demeton 15 ml in 15 liter of water at 15 days interval.

- **Leaf blight:** Carry out spraying of Mencozeb 75 % WP 40 gm/10 lit or hexaconazole 15ml/10 lit of water to prevent leaf blight disease in garlic crop.

- **Irrigation:** Do not over irrigate to prevent leaf blight disease.

Onion

- **Sucking pest:** For the control of thrips, spray Phosphamidon 5 ml or Dimethoate 15 ml or Methay-o- Demeton 15 ml in 15 liter of water at 15 days interval.
- **purple blotch:** For the control of purple blotch blight and fusarium wilt disease in onion make 3 alternate sprays of Mancozeb 40 gm and Carbendazim 15 gm in 15 litres of water.

Cotton

- **Picking & pulling of cotton stalk:** Carry out picking in time. Animals like goats,sheep among others, should be allowed to graze on unopened bolls and plant debris in the cotton fields after the last picking to prevent

infestation in subsequent year. After grazing, don't burn cotton stalk but do in-situ chopping & burying of cotton stalk in soil by mobile chopper and rotavator to improve soil biomass and health.

Castor

- **semi looper and spodoptera:** For the control of semi looper and spodoptera spray dichlorovos 76 EC 10 ml or methyl O demeton 25 EC 15 ml mix in 15 liter water and spray alternate in clear weather condition.

Red gram

- **Starility mosaic Virus:** Red mite infestation and spread Starility mosaic virus, for control them spray properzait 57% EC 30-40 ml/pump in clear weather condition.

- **Sucking pest:** For the control of sucking pest at 50 % flowering, spray 15 ml politrin OR 20 gm acephate OR 50 ml endoxacarb OR 25 ml profenophos in 10 liter of water.

- **Pod fly and Pod borer:** Monitor the crop for infestation of pod fly and pod borers due to cloudy weather if infestation observed spray quinalphos or profenofos 20 ml/10 liter of water for control of pod fly and Spinosad 4 ml or emamectin benzoate 7 gm/10 liter of water for the control of pod borer complex.

- **Irrigation:** Apply irrigation at flowering and pod formation stage without stress.

Vegetables

- Infected plants should be uprooted and buried in the soil.
- Keep vegetable crop weed free.
- **leaf Webber:** For the control of leaf Webber in fruit leafy vegetable spray 15 ml methyl-O-demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 15 liter of water in clear weather condition.

- **Thrips in chilli:** For the control of thrips in chilli, spray 30 ml profenophos in 15 litres of water. In case of heavy attack make spray of spinosad or spinetoram 7-8 ml per 15 liter of water in clear weather condition.

- **Fruit fly:** For the control of Fruit fly spray acetamiprid 20 % 15 gm per 15 liter water pump in clear weather condition.

- **Fruit borer:** In brinjal and tomato crops control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 5 ml in 15 lit of water. In tomato crops control of fruit borer, spray indoxacarb 25 EC 30 ml or spinosad 45 EC 5 ml per pump mix in water and spray in clear weather condition.

- **Mite:** If mite infestation observe in vegetable then spray fenazaquin 10 EC 10 ml or diafenuron 50 WP 15 gm per 15 liter water pump and carried out alternate spray in clear weather condition.

- **Whitefly & jassids in Okra:** For control of whitefly &jassids in Okra, spray 500 ml of 5 % neem seed extract or 50 ml neem oil or acephate75

% SP@ 15 gm or imidacloprid 17.8 SL 3 ml/10 liter of water in clear weather condition.

Animals

- To protect animals from sudden drop in temperature, keep the animals in a covered shed/ area during the night.
- Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes. Keep animal shed hygienic and clean to avoid flies and mosquitoes.
- Provide 6-8 kg good quality dry roughage with 15-20 kg green fodder to the animals. For milch animals, regularly follow schedule of 1 kg feed + 50 g mineral mixture per 2 liters of milk yield.
- Spray Deltamethrin or Amitraz 2 ml/litre of water for the control of tick.